

UDK: 262.12 Đakovo
Stručni rad

ZAKLJUČCI BISKUPIJSKE SINODE U ĐAKOVU 1690.

Andrija LUKINOVIĆ, Zagreb

U tek oslobođenu Đakovu 7. 8. i 9. siječnja 1690. g. održana je sinoda Bosanske ili, kako se u zaključcima sinode kaže, »Bosanske ili Đakovačke biskupije.« Zanimljivo je da ni stariji ni noviji historiografi Đakovačke i Srijemske biskupije ovu sinodu uopće ne spominju. O njoj nema ni slova kod D. Farlatija¹, niti kod E. Gašića², a V. Blažević, u svom prikazu naših sinoda, također je ne spominje³. Tek ju je kratko prikazao J. Buturac⁴, mada u njoj ima dosta elemenata za temu kojom se on bavio u svojoj knjizi⁵. Prema svemu izgleda da su jedini sačuvani tragovi ove sinode, koja je po mnogo čemu vrlo važna za Đakovačku biskupiju, prijepisi njezinih zaključaka u Nadbiskupskom arhivu u Zagrebu⁶.

Treba upozoriti da ni ovdje nema nikakvih drugih dokumenata o toj sinodi, već samo prijepis njezinih zaključaka. Inače je normalno da se čuva biskupov proglas o sazivanju sinode, dnevni red, ponekad čak i raspored mjesta prilikom održavanja sinode i popis svećenika koji su na njoj sudjelovali⁷. Ovaj je prijepis zaključaka očito načinjen za potrebe zagrebačkih biskupa u sporu s bosanskim biskupom fra Nikolom Ogramićem iz Olova, za jurisdikciju u Slavoniji, koji je završen 1701. g. u korist zagrebačkog biskupa⁸. Možda je taj prijepis naručio i zagrebački kanonik Ivan Josip Babić koji je poimence u zaključcima i naveden kao »nezakoniti i svetogrđni prisvajatelj kutjevačke opatije«⁹.

Sam prijepis nije ovjerovljen i vjerojatno ga prepisivač nije dobio sa znanjem biskupa Ogramića, već je to nepovlašteno načinio netko od pristaša zagrebačkog biskupa. Rukopis i papir pripadaju završetku 17. i početku 18. stoljeća, a sadržaj zaključaka sinode potpuno odgovara prilikama u kojima se ona održala. Sve upućuje na to da je ovaj prijepis, iako neovjerovljen, ipak vjerodostojan i da ga možemo mirne duše uvažiti kao pouzdan izvor za povijest¹⁰. Sadržaj zaključaka upotpunjuje sliku stanja u Slavoniji tek oslobođenoj od Turaka, ponajpače u

1 D. Farlati, *Illyricum sacrum* vol. IV, Venetiis, 1765.

2 E. Gašić, *Brevis conspectus dioecesium Bosniensis-Diacovensis et Sirmiensis*, Osijek 1944.

3 V. Blažević, *Concilia et synodi in territorio hodiernae Iugoslaviae celebrata*, Vicenza 1967.

4 J. Buturac, *Katolička crkva u Slavoniji za turskog vladanja*, Zagreb 1970, str. 210.

5 Buturac se naime u svom radu dosta pozabavio sporom između bosanskog i zagrebačkog biskupa za jurisdikciju u Slavoniji te crkvenim prilikama toga područja. Za sve to ima u ovim zaključcima mnogo više elemenata no što ih je on tamo naveo.

6 *Acta ecclesiastica* pod starom signaturom 8/288. Čuva se u kutiji iste serije br. 64, s oznakom »Episcopatus Bosnensis et Syrmienensis«.

7 Takav je slučaj sa sinodama Zagrebačke biskupije npr. 1642. za biskupa B. Vinkovića, Nadb. arhiv Zagreb, *Ecclesiastica* 8/79 i 80, te za biskupa Borkovića 1669, 1673, 1677. i 1687. Dokumenti su u istoj skupini Nadb. arhiva, a uz njih je još i vizitacija kaptola kao sastavni dio spisa sinoda.

8 Spor je dobro obradio J. Buturac u navedenu djelu.

9 O zagrebačkom kanoniku I. A. Babiću vidi više u: Ivančan, *Podaci o zagrebačkim kanonicima*, tipkopis, Zagreb 1912–1924, str. 607.

10 Papir je dobro sačuvan i čvrst, dimenzija 23,32 cm. Vodeni znak je dosta nejasan. Naknadno je na poledini zadnjeg, šestog folija dopisano drugom rukom: »Decreta synodi reverendissimi Nicolai olim Plumpensi episcopi Diakovensi et Bosnensi de anno 1690«.

Đakovu i stanju među franjevcima, tadašnjim jedinim dušobrižnicima ovog područja. U svemu ima dvanaest zaključaka. Prepisivač je uz to zabilježio uvodni i zaključni tekst u kojem su svećenici – očito svi franjevci, pristaše biskupa Ogramića – »svome vrlo budnom pastiru« zaželjeli »dug i sretan život«. ¹¹ U prijepisu ima jezičnih pogrešaka. Nije isključeno da su te pogreške stajale i u izvornom tekstu pisanom na latinskom jeziku ¹².

Posebno bi trebalo upozoriti na neka mjesta u ovom dokumentu, koja između redaka oslikavaju stvarno stanje u kojem se održavala sinoda.

U uvodu se kaže da se sinoda održava u Đakovu »kod katedrale«. Upućuje to na činjenicu da katedrala postoji, ali ne takva da bi se u njoj mogla održati sinoda. Srednjovjekovna katedrala zasigurno nije bila već tada obnovljena, ali je stajala nepokrivena. Gdje se »kod katedrale« mogao održati u siječnju ovakav skup, nije zapisano u ovim zaključcima ¹³.

Iz dvanaest zaključaka sinode vidljivo je da je stanje biskupije bilo vrlo teško. Zaključci odaju da je stega među svećenicima, franjevcima – sinoda isključivo o njima govori – bila vrlo slaba; jedan njihov dio bio je pristaša zagrebačkog biskupa; odnosi s raskolnicima – bez sumnje sinoda govori o pravoslavcima – vrlo su loši, kao i oni s komorskim službenicima dvora u Beču. Dakako da je i gospodarsko stanje biskupije bilo tragično. Biskup Ogramić bio je bez katedrale, dvora vjerojatno nije imao, desetinske prihode grabili su mu komorski činovnici. Stoga nije nimalo slučajaj njegov »motu proprio« u sedmom članku sinodalnih zaključaka. Osoba biskupa Ogramića dominira cijelom ovom sinodom. On iskreno nastoji dovesti u red svoju biskupiju.

Sve ovo proizlazi iz analize zaključaka sinode.

Jedan dio franjevac, sasvim sigurno zato što je priznavao zagrebačkog biskupa, odbio je doći na sinodu. U četvrtoj točki zaključaka oni bivaju kažnjeni oduzimanjem župa.

Ogramić je osjetio i trenutak kad sinodu treba održati. U prijelomnim danima rata za oslobođenje, koje je tada već praktično gotova stvar, trebalo je prilagoditi se promjenama koje su neminovno morale doći. Trebat će od neredovite, nesigurne i ugrožene pastorizacije prijeći na redovitu i sve opsežniju. Zato je trebalo u prvom redu svećenike-franjevce, jer drugih i nije bilo, priviknuti a ako treba i prisiliti na posve drukčiji rad i život nego je to bio pod netom završenom turskom vlašću. Zato će se loši i nemarni redovnici ne samo maknuti sa župa već i isključiti iz franjevačkog reda (čl. 1). Da bi točnije znali što trebaju raditi, u četvrtoj točki zaključaka taksativno se nabrajaju svi blagdani na koje treba misiti i propovijedati. Tu se određuje da, gdje za to postoje mogućnosti, treba otvoriti škole; daju se upute o pokopima, ženidbenim navještajima i vođenju matičnih knjiga. Tu im se naređuje nošenje redovničkog odijela, a zabranjuje naoružanje. Dakle potpuno suprotno ponašanje nego dosad! Vrlo oštro se okomljuje i na bavljenje trgovinom sa turskim zarobljenicima kao na nečastan posao, a prekršitelje će ne samo izbaciti iz reda već i dati zatočiti (čl. 9). Daljnji je običaj, koji se za Turaka neminovno raširio, bilo noćenje po privatnim kućama, izvan samostana, koje se sada oštro zabranjuje, pa makar prenoćio i kod svoje rodbine (čl. 12). Bit će kažnjeni ne samo redovnici, koji ovu odredbu prekrše, već i njihovi gostoprimeci kojima se može oduzeti sva imovina. Na istom mjestu sinoda posvećuje pažnju zavjetu siromaštva te zabranjuje franjevcima posjedovanje – ovdje se navode čak nekretnine: mlinovi, polja i volovi – već tu moraju postupiti prema pravilima svoga reda.

11 Očito je na sinodi bila jaka njegova strana koja ga tako podržava.

12 Nekorektnosti u latinskom tekstu označene su bilješkom s ispravnim čitanjem.

13 Teško je povjerovati da bi katedrala tako brzo bila osposobljena, ali relativno velik broj sudionika sinode morao je biti negdje smješten, ne samo za zasjedanja sinode već i za prenoćište. Biskupska rezidencija ili franjevački samostan morali su tada već biti obnovljeni.

Na pravoslavce se tuži (3. čl.) da izruguju Katoličku crkvu i njezinu vjeru, pa i samu Carevinu, a katolike da progone i otimaju katoličke žene, koje onda vjenčavaju kod svojih svećenika. Sinoda će zamoliti za zaštitu vojničke zapovjednike¹⁴.

Što se tiče desetina, koje po zakonu pripadaju biskupu, njih komorski službenici prigrabljaju za sebe, a narod nagovaraju da ih ne daje biskupu. Pritom su komorski službenici toliko nasilni da se čak i fizički obračunavaju sa svećenicima. Sinoda je zaključila da će stvar iznijeti pred više komorske poglavare. Sam je biskup na vlastiti poticaj dodao ovom zaključku odredbu, da svi svećenici na blagdane moraju u propovijedi narodu rastumačiti kolika im opasnost prijeti za spas duša ukoliko bi netko uskratio desetine, te da uskratitelje imaju izbjegavati kao isključene iz Crkve i nečasne.

U čl. 5 sinoda podsjeća franjevce na gostoljubivost, što je bitna oznaka kršćanina, a među njima je to prilično zanemareno. Pojedinci nerado primaju čak i poglavare.

U tri dana rada sinode biskup je obavio ispit svakog pojedinog učesnika i na kraju glasno pozvao sve na strogo obdržavanje ovih zaključaka. Nema sumnje da je biskup Ogramić bio svjestan prilika u kojima se našao. Znao je što treba raditi i kako se to postiže. U svojim aspiracijama na požeški kraj nije uspio. Ipak je zagrebački biskup bio mnogo utjecajni, kad već nijedan od njih nije bio u pravu što se tiče sporne jurisdikcije¹⁵. Ipak su duh i slovo ovih zaključaka, kojima se nastojalo udariti temelje redovitoj pastorizaciji u oslobođenim krajevima, svakako bili dalekosežni.

Donosimo ovdje cjelovit tekst ovih dekreta.

Decreta

Per sacram synodum anni 1690. prima dominica post Epiphaniam coram illustrissimo et reverendissimo domino fratre Nicolao Plumbensi, Diacovensensi seu Bosnensi episcopo, Diacovae apud suam cathedralem divo principi apostolorum Petro sacram¹⁶ celebram¹⁷ edita.

Primum. Pravi exempli religiosi, uti defectuosi ac desides incuriique circa suum officium parochi, e parochia e medio nostrum tollantur et nisi serio resipuerint, quamvis non sine violentia, condigne puniantur.

Secundum. Totis viribus incumbendum, ut sacrosancta fides catholica augmentum sumat charitative ac benigne recipiendo transfugas ad nos Turcas, fidei sancto amore eosque rudimentis eiusdem cathechizando prius, dein consulto illustrissimo ac reverendissimo domino diocesano, ut praescriptum est, babtizando¹⁸ et apud pios duntaxat viros accommodando, prout possibile fuerit.

Tertium. Quod schismatici hostes non minus sanctae Romanae Ecclesiae, quam sacri Romani Imperii quocumque demum modo coerceantur per dominos commendantes locorum, ne tam libere catholicam fidem impiis blasphemiiis et misteria eiusdem sacrosancta conviciis horrendis afficere deinceps ullatenus audeant catholicosque quovis modo persecutionis impetere, vel potissimum catholicas foeminas rapere et apud suos presbiteros copulare.

Quartum. Patres parochi, quorum negligentia sanctissima sacramenta non rite et sedulo administrentur canonice puniantur et perpetuo parochia priventur, uti et illi qui vocati ad synodum venire renuerint. Quique neglexerint instruere populum quae necessaria sunt ad salutem, orationem dominicam, salutationem angelicam et symbolum apostolorum, decem

14 Vrlo slične tužbe na račun pravoslavaca iznosi biskupu zagrebačkom J. Branjugu 1734. g. njegovo svećenstvo okupljeno na »Kongresu župnika« u Zagrebu. V. Nadb. arhiv Zagreb, Acta Ecclesiastica 8/417.

15 Područje za koje su se oni sporili iure postliminii trebalo je pripasti pečujskom biskupu, ali on se tada držao po strani.

16 Potius: sacratam.

17 Potius: celebratam.

18 Potius: baptizando.

praecepta decalogi, septem peccata capitalia, praecepta Ecclesiae, opera misericordiae, pulsare mane et vesperi ad salutationem angelicam, omnia circa altare Domini tenere nitidissima. Missas frequenter celebrare et omnimode diebus festis de praecepto, qui sunt: Circumcisio Domini, Epiphania sine ieiunio, Conversio sancti Pauli apostoli, Purificatio beatae Mariae virginis, Mathiae apostoli cum ieiunio, sanctissimi Dei Genitricis sponsi Iosephi, Annuntiatio beatae virginis Mariae, Philippi et Iacobi apostolorum sine ieiunio, Inventio sanctae Crucis, Nativitas sancti Ioannis Baptistae cum ieiunio, solemnitas apostolorum Petri et Pauli cum ieiunio, solemnitas sancti Eliae prophetae vigesima iulii, tamquam praecipui patroni totius dioecesis, sancti Iacobi apostoli cum ieiunio, gloriosae matris immaculatae virginis Mariae Annae, Laurentii martiris cum ieiunio, Assumptio beatae virginis Mariae cum ieiunio, vigesima augusti sancti Stephani apostoli et regis Hungariae, Bartholomei apostoli cum ieiunio, Nativitas beatae virginis Mariae, Mathei apostoli et evangelistae cum ieiunio, Dedicatio sancti Michaelis archangeli, Simonis et Judae apostolorum cum ieiunio, Omnium Sanctorum cum ieiunio, Andreae apostoli cum ieiunio, Immaculatae conceptionis beatae virginis Mariae, Thomae apostoli cum ieiunio, Nativitas Domini nostri Iesu Christi cum ieiunio, Sancti Stephani prothomartiris, sancti Ioannis apostoli et evangelistae, sanctorum Innocentium et sancti Silvestri, festa item mobilia de praecepto: Pascha pro tribus diebus, Ascensio Domini, Pentecostes pariter pro tribus diebus et Corpus Domini, cum his dominicae omnes.

Festa vero devotionis annuncientur quaecunque illa essent, non nisi cum expressione, quod non sint de praecepto, in quibus laborare licet.

In quibus pariter patres parochi praeter supradicta verbum Dei, quantum cuiusque tallentum a Domino datum tulerit, iuxta evangelii¹⁹ textum populo annunciare sattagent, semper vicia quae increscunt corrigendo et virtutes, quibus potissimum populus tepescit omni pia doctrina efficaciter commendando indefesse.

Incumbent etiam quoad fieri poterit in omni parochia, signanter vero in quibus plures patres degunt, scholas puerorum erigere, unum patrem qui eos instrueret designare, vita ac moribus probatum.

Praecipitur item, ut nullum permittant sepeliri, nisi si possibilitas affuerit, sacerdote assistente. Denunciationes matrimoniorum fieri omnino, libros baptizatorum, in quibus inscribantur, habere. Saeculares vestes abhorere et conformi suae religionis habitu amiciri, nec secus. Ab armis eorumque usu penitus cavere, nisi si in itinere propriae vitae periculoso ea alicui prudenti iudicio summe necessaria adiudicarentur.

Quintum. Et cum hospitalitas sancta, tam alte apostolicis dogmatibus commendata in exilium teterrimum, videatur a nobis relegata, dum unus alterum cum summa displicentia recipiat, imo invise et quidam infense nedum suos fratres, sed et superiores abigant. Idcirco districte omnibus praecipitur, ut iuxta illud Apostoli: »Hospitalitas invicem sine murmuratione sint!« (1. Petr. 4) et illud: »Charitas fraternitatis (et haec hospitalitas) maneat in vobis et hospitalitatis nolite oblivisci, per hanc enim latuerunt quidam angelis receptis.« (Hebr. 13.) Et alibi ac proinde quidquid suum, quis censet esse cum nihil suum sit, fratris quoque sui praecipue hospicio recipiendi illud esse arbitretur, fraterna hospitalitate discrete communicandum, alioquin et ipse quod tam avare appropriat eo privetur.

Sextum. Quoniam autem non magis pastores animarum sumus quam parentes et tutores pauperum, idcirco uti a Domino rei mortis horum censemur, dum eos perire nostra incuria conspicimus, quibus alias utcunque succurrere poteramus, propterea ut primum et summum quid nostro pastorali officio conveniens unusquisque agnoscat et observare teneatur, quatenus Christi pauperes omni charitatis sedulitate ac pietatis fervore confoveat, visitet, soletur et quidquid ad victum, vestitum et habitationem ipsius tam per se, quam per suos parochianos

19 Potius: evangelii

subministrare poterit, inexcusabiliter subministret, ne ullus fame aut frigore apud nos pereat. Eleemosinas etiam, quas conventus exigebant, his erogandi, si tanta necessitas urserit.

Septimum. Cumque legis divinae inter primaria constituta maledictionis fulminantia sit illud Malachiae 3.: »Revertimini ad me et revertar ad vos, dicit Dominus Exercituum, et dixistis in quo revertemus ad te? In decimis et primitiis, quas negantes me configitis et idcirco in penuria et fame maledicti estis et me supplantatis et fraudatis.« Quod leges tam canonicè quam civiles solertius perpendentes, potissimum inclyti nostri regni Hungariae, omnes alias apprime secutae decreverunt omnino et sub censurarum fulminatione, decimas suis episcopis dari sitque casus reservatus, nec sine debita satisfactione absolvendus ubique earum negatio.

Additum ab illustrissimo domino Episcopo motu illius proprio:

Ideo omnibus parochis hoc unice memoriae subiicitur et praecipitur, ut singulis diebus festis super tam periculoso casu animarum, populum qua sermonis efficacia poterunt curret ad earundem decimarum persolutionem flectere. Quod si quis instigante suae salutis inimico repertus fuerit, qui qualitercunque sive verbo, sive opere aliquem a solutione praelibatarum decimarum seducere et avertere attentaverit, ab omnibus ut iure ipso excommunicatus et infamis quitari²⁰ debeat exque populo pelli, ut pecus infectum.

Octavum. Siquidem tranquillitatis ut unitatis Dei Ecclesiae hoste eo nunc devoluti simus, quod afflictissima haec diocesis nostra irrefragibili traditione historicis regum diplomatibus, immemorabilis temporis usu et omnium nostrum certo et indubitato scitu Bosnensis alias Diacovenssis, a loco Diacovo, sede cathedrali, nuncupata, impie ac dire nunc per circumvicinos episcopos, quibus et quidam de nostris suis dolis et mendaciis, ut licentiosius vivant, adhaerere videntur, dirripiatur et ab omni latere invadantur. In eandemque iam nunc insilierit ac irruerit canonicus quidam Zagrebiensis Babich cognominatus locumque Cutieva, unum de selectioribus occupaverit sub praetextu cuiusdam tituli Abbatiae Beatae virginis Mariae de Gottho, cum nulli prorsus vel saltem apparenter approbatur, praenominatum locum Cutieva posse nuncupari Gottho aut unquam nuncupatum fuisse, proinde si quis raptoribus istis sacrilegis qualitercunque ammodo consenserit in hac invasione et direptione nostrae diocesis, vel eos ad hoc stimulaverit et iuverit, decernimus et hoc ipso sententiamus illum proditorem sacrilegum et infamem perpetuum, censuris a sacris canonibus adversus invasores Dei Ecclesiarum et rerum earum prolatis innodatum.

Nonum. Nullus sub poena suspensionis ab administratione sacramentorum audeat captivos et captivas turcicas emere, minus vero vendere et tenere eo fine, ut citram seu redemptionis suae pecuniam ab eis percipere posset vel per eos questum et negotiationem exercere, ut alqui turpi lucro praefocati et suae professionis immemores et potius orbisi²¹ et *halvasiae*²² ac janicsari nuncupandi quam franciscani hactenus fecerunt, quod si quis contumax in hoc repertus fuerit, carcere mancipetur et infamis perpetuo censeatur. Omnisque negotiatio ut abhominabilis summe a nobis ecclesiasticis, de quibus et quod mox praefatum est, intelligimus procul facessat omnino, Foeminae quoque quam longissime procul sint a nostris domibus.

Decimum. Cumque intollerabile sit, quod a quibusdam Camerae officialibus sufferimus, quod scilicet populum seducant, ne nobis pareat, ne decimas solvat, neve reliquis ecclesiasticis iuribus, quae illi penitus infringunt ac lacerant, subiiciatur et insuper sacrilega ac barbara manu accedeant sacerdotes percutere. Cui pariter malo obviantes statuimus, ut factis debitis instantiis apud eorum superiores, quatenus condigne punirentur et ad satisfactionem plenam adigerentur. Si non se emendaverint et poenituerint, a sacramentorum perceptione arceantur omnino.

20 Potius: evitari.

21 »Irbisi« – vjerojatno arap. i turski »hirsisi« ili »hirbisi«, što znači pohlepnik, lopov, tat. Zahvaljujem prof. T. Ladanu na objašnjenju.

22 »Halvasciae – isto što i alvadžije – trgovci alvom ili slatkišima.

Undecimum. Sacramenta administrentur gratis et nihil pro illis exigatur. Quod sponte tamen offeretur, accipiatur. Matrimonia non permittantur cum extraneis, qui certum habitationis locum non habent.

Duodecimum. Quicumque patrum religiosus extra suum conventum vel domum parochialem, si ibi fuerit, sine licentia illustrissimi ac reverendissimi domini episcopi nostri pernoctaverit. Liberum sit dominis commendantibus locorum et quibusvis aliis de plebe illum tamquam apostatam capere, incarcerare et omnia eius sibi appropriare atque distincte punire illum, in cuius domo pernoctaret, et si consanguineus eius esset. Nullus sive molendina, sive domos, sive aratra, sive iuga boum, sive eiusmodi quiddam aliud sub poena infamis proprietarii extra suum conventum vel parochiam teneat ex franciscanis, sed Christo iuxta suae professionis vota deserviat.

Quibus cunctis, Spiritu Sancto implorato, dictamine post trium dierum, ut a sacris canonibus praescribitur, assidua cum patribus habita scrutinia, decretis, interrogatum fuit alta et clara clara voce, an patribus placerent, responderunt omnes pluries, ea omnia Spiritu Sancto dictante conclusa esse et decreta, nec secus. Quare, ut observentur omnia obsecramus et sine intermissione rogamus Dominum Omnipotentem, Beatam virginem et Sanctos Omnes pro fratre Nicolao Plumbensi, nostro vigilantissimo pastore, ut diu feliciter vivat, indefesse precantes.

Diacovae apud cathedralem Bosnensem.

NAZ, Acta ecclesiastica 8/288, kutija 64.

ZUSAMMENFASSUNG

In dem erst vor kurzem von den Türken befreiten Dakovo hielt Nikola Ogramić Olovčić, Bischof von Bosnien oder Dakovo, im Januar 1690 eine Synode ab. Obzwar das Land von der Herrschaft der Türken befreit war, hatten die Zerstörungen des Krieges, die langdauernde Unterdrückung, die schlechten Beziehungen des Volkes untereinander, und die Uneinigkeit unter den Franziskanern, denen allein die Seelsorge auf diesem Gebiet oblag, tiefe und schwere Folgen im Bistum hinterlassen. Dazu kommt noch der Rechtsstreit zwischen den Bischöfen von Bosnien und Zagreb um die Jurisdiktion in einem großen Teil Slawoniens, und auch die Vertreter der neuen Herrschaft – die Beamten der Kammer und die Militärbefehlshaber – benehmen sich oft gewalttätig gegen die Männer der Kirche. Bischof Ogramić wollte mit dieser Synode diese Mißstände wenigstens etwas mildern und eine halbwegs geregelte Seelsorge in den befreiten Gebieten organisieren. Er erläßt deshalb auch ziemlich strenge Vorschriften für die Franziskaner, die an andere Zustände und eine andere Art von Seelsorge gewöhnt sind. Er verlangt von ihnen Disziplin und ein aufopferungsvolles Wirken in den Pfarren. Sein Wunsch ist es, gegen den Bischof von Zagreb alle Franziskaner um sich zu vereinen, und die Schwierigkeiten die von den Orthodoxen oder von Kammer und Militär bereitet werden mit Hilfe der höheren kaiserlichen Behörden zu bekämpfen. Von dieser Synode sind nur die Abschriften der Beschlüsse erhalten. Sie befinden sich im Erzbischöflichen Archiv in Zagreb in der Dokumentenserie »Ecclesiastica«.